

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 15 lei pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

„Asociațiunea“ la Timișoara.

—<=>—
(Urmare și fine.)

Di Nic. Oncu salută adunarea în numele »Asociațiunii naționale aradane pentru literatura și cultura română«.

*Onorabilă Adunare Generală!
Domnilor și Fraților!*

Eu așa știu, că nu este și nu cunosc nici o limbă, în care vorba de frate să fie atât de dulce și atât de intimă și caldă, ca în limba noastră românească. Noi prin acest cuvânt exprimăm toată legătura sufletească, ce împreună pe fiii unei întregi națiuni. Vorba aceasta este la noi o întreagă armonie a iubirii, o comoară neprețuită și neperitoare a sufletelor noastre românești.

Cu această vorbă frățească și românească Vă salut și eu pe Voi, frați Români, întruniți aici din toate unghiurile țării, în templul și în numele cultivei limbei și a literaturii române!

Mă simt prea fericit, când Vă pot împărtăși, că am primit chiar eu acest mandat și plăcut și onorific dela sora Asociațiunii D-voastră, dela Asociațiunea națională română din Arad.

De acolo, Vă aduc un salut cald și din toată inima: dela frați la frați.

Una suntem în limbă, una suntem în sentimente și un singur, singur și sublim scop avem cu toții: cultura limbei și a literaturii române, singura cale și unicul mijloc, prin care se manifestă, se afirmă și trăiește un popor.

În fața țării mărturisim această credință cu toții, și ear' în fața țării cu toții mărturisim și în aceste momente solemne, ca mergând pe această cale a luminilor și a civilizațiunii, un singur dor ne poartă și o singură armă ducem cu noi: dorul păcii arma cultivei și steagul iubirii.

Astfel voim noi prin Asociațiunile noastre să îndreptăm pașii neamului nostru pe calea păcii, pe calea luminilor, a adevărului și a frumosului, și în

liba sa să îl facem părtaș de toate bunătățile unei adevărate culturi și curatei iubiri; tari în credință, că prin această lucrare pacinică și civilizatoare, ne ridicăm neamul, și aducând noi multe jertfe pentru toate aceste bunuri, credem că pe această cale și cu aceste jertfe ale noastre facem bun serviciu și contribuim și noi din propriile noastre puteri la fericirea și înălțarea patriei noastre.

Tot ceea-ce se zice și tot ceea-ce se scrie, fie din ori-ce parte, contrar cu aceste lucrări și aspirațiuni ale noastre — este o viclenie și calomnie netrebnică la adresa Asociațiunilor noastre și a întreg nemului românesc.

După aceste, dorind și invitând pe tot o mânu, care se numește Român și care are o schinteie de iubire în peptul seu și un atom de putere în brațele sale, să se asocieze cu noi, să se înscrie și să se înroleze sub steagul acestei lupte pentru pace și lumină, — întru mele Asociațiunii române aradane, din tot sufletul salut pe Onor. Comitet și pe toți membrii »Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român«, și urându-i izbânda strălucite în misiunea sa atât de grea și totodată atât de frumoasă, cu toată căldura inimei mele Vă strig:

Asociațiunea aici întrunită în numele Domnului și sub steagul iubirii și al cultivei: vivat, crescat, floreat!

Concert și Bal.

Mai rămâne să mai spunem câteva cuvinte despre partea socială a zilelor dela Timișoara, despre concert și bal.

Ca să fim sinceri, trebuie să spunem, că mulți din oaspeții veniți au rămas surprinși cetind programul concertului, căci deh, oamenii au venit la Banat în țeara cântării, care numără peste o sută de coruri active românești, și s'au așteptat ca Bănățenii să dea cu ocaziunea aceasta o probă despre ce pot și ce prestau în arta națională a cântării. Când colo nici umbră de Banat în programul alcătuit

cam după șablonul pre general și lipsit cu totul de caracterul local.

Trebuie însă să constatăm, că abstrăgând dela aceste așteptări motivate ale publicului românesc, între condițiile date s'a ținut concertul la înălțime, mai ales la înălțimea reclamată de publicul străin, care cu greu va putea face deosebire între acest concert și un concert bun dat de străini. Debutantele au dat probe de înaltă cultură și școală musicală. D-șoara Valeria Isac, cu temperamentul viu știe da viață la pian compozițiilor clasice și ținute în stil clasic. Execută precis și nunțează fin. D-șoara Mărioara Dogée earăși este bună pianistă, ear' d-șoara Minerva Cosma s'a distins în deosebi ca dexteră și neobosită acompaniatoare la pian. D-șoara Adelina Piso este deja bine apreciată ca violinistă și s'a ținut și acum la înălțimea bunului seu nume. D-na Lucia Cosma este o cântăreață distins de salon, vocea-i nu este prea puternică, dar' dulce și instruită cum rar se găsește la noi. Prinde tonul cu siguranță, modulează fin și curat, cântă coloraturi grele cu o legeritate admirabilă și este străină de exagerările superăcioase, proprii diletanților în ale cântării. Mai ales cu piesele românești a stîrnit furtune de aplause. Comitetul arangiator, precum singuraticii admiratori au distins pe debutante cu multe, frumoase și scumpe buchete de flori. Di Zaharie Bârsan, bursierul societății noastre teatrale, ne-a declamat poesii de Iosif, Coșbuc și Eminescu (Satira III.) avînd de astă-dată piese mai senine în repertoriul seu, de cum am fost deprinși la d-sa. Bine a făcut. Publicul l'a aplaudat cu îmbelșugare.

Joi seara a fost balul, care earăși avea caracter prea — să zicem — »distins«, decât să fie oglinda fidelă a vieții și puterii noastre. Costume naționale vre-o două-trei. Cum ar fi dacă s'ar declara la balurile Asociațiunii obligator costumul național?! Dacă se poate »bal calicot«, »bal bleu« etc. obligator, de ce se nu se poată și acesta?! Mai ales că costumele naționale, chiar și cele mai puțin lăudate,

pot să între în concurență cu excen- tricitățile modei parisiene în privința gustului. Dar' și dacă a fost haina fă- cută după gust străin, a fost voia de joc adevărat românească și a ținut fără curmare până dimineața. Pagubă nu- mai că tinerimea noastră nu prea știe juca românește. N'ar strica să aducem la Asociațiune și dansatori de model ai jocurilor noastre, căci în fine dan- sul românesc nu este chiar ultima notă distinctivă a individualității noastre na- ționale. Și ar merita să fie cultivat și de pătura noastră cultă!

Culesul viilor și al poamelor.

În comitatul nostru s'a început culesul viilor cu ziua de 6 Octomvrie st. n. Ca și alte produse ale anului acesta secetos, așa și viile, pe unele locuri sunt destul de fru- moase, strugurii însă au rămas cu boambele mici, și numai la anumite locuri și vii, cari au fost bine cultivate și au soiuri alese să arată struguri mulți și cu boambe bine des- voltate.

În general luat strugurii sunt destul de copti și anul acesta vom avea un must de calitate bună.

Hărnicia viierului, solul pământului, munca prestată la timp potrivit și făcută cu pricepere, vor răsplăti cultivatorului speșele avute. Durere că țărâtimea noastră nu are cunoștințele de lipsă nici în privința aceasta, și lucră încă tot după calapodul cum s'a po- menit dela părinții lui.

Și e mare deosebire între o viie cu pri- cepere și bine lucrată și între alta lucrată fără pricepere. Aceasta se poate vedea cu deosebire și anul acesta.

Sosind momentul culegerii, el produce bucurie în inimile tuturor celor cari au ce culege, ori mult ori puțin.

FOIȚĂ

CHARLES FOLEY

Scrisoarea unei tinere fete.

(Urmare și fine).

Cu toate că mica împrejurare părù că se conturează și că mă pune în curând în po- siție de a alege pe unul dintre cei doi ado- ratori, nu încercam totuși mulțumirea, pe care mi-ași fi implinit-o! După-ce vèzui pe Andrei intrând în han, renunțai ca să mai urmăresc cu ochii pe Petre, perdut pe sub arborii pletoși, ci gânditoare mă întorsei spre a mă așeza la umbra salcâmului.

Fie din pricina odichnei sau a siguran- ței de a putea în curând să sting setea, sau a noului capriciu contrazicător, numai mă simțeam așa însetoșată. Timpul îmi părù cu toate acestea lung. Cât de mult îmi întârziat cei doi adoratori! Că Petre numai apărea, nu mă mira de loc; dar' că Andrei, să nu sue așa de ticnit dealul, ca să fie aici, era

Cine n'a fost încă la cules de vii, mai ales în comunele pe unde sunt vii multe, îl sfătuim să meargă, și să se va convinge despre vivocitatea și animositatea lucrătorilor.

Așa a fost aceasta totdeauna de când există vița de viie. Câte glume și judecăți pi- cante nu se aud din gura poporului la ase- menea ocaziuni! Până și copiii se bucură, și culesul viilor le rămâne în memorie până la cele mai adânci bătrânețe.

Pentru-ca să putem obținea un preț bun și să ne valorisăm mustul la timpul seu în mod mulțumitor, să recere ca să sortăm și deosebim strugurii cei buni de cei stricați și să facem atâtea clase de vinuri câte soiuri de struguri avem.

Cu alte cuvinte zis, să sortăm mustul și să-l așezăm și pe cel care îl avem de vên- zare așa ca și pe cel care voim să-l ținem pentru casă, pentru-că la vênzare vom avea sigur un preț tot așa de deosebit după cum au fost și strugurii din care s'a stors.

Tot asemenea trebuie urmat și la cu- lesul merelor și al perelor. Numai așa putem să le vindem cu prețuri bune dacă și pe acestea le culegem cu mâna din pomi și cu îngrijire le sortăm nu numai după soiul ci și după mărime.

Toate poamele să pot valorisa și vinde mai cu bun preț la orașe.

Pachetarea și transportarea lor însă re- cere o îngrijire deosebită, pentru-că vătămăte devin fără preț. De aceea e recomandabil a le așeza în lăzi de mărime după fineța poa- melor, dela 25 kgr. greutate până la 100 kilograme.

Pe de marginea lăzilor și pe fund să așezează paie, călți sau vată, și fiecare bucată învelită în hârtie subțire sau în hârtie de jurnale netrebnice, să așezează în rënduri, și între fiecare rënd de poame un alt rënd de hârtie.

Așa sortate și pachetate să cumpără la orașe cu prețuri foarte bune.

un fapt cu adevărat extraordinar. Mă neli- nișteam de asta, când corpulentul tiner apărù, urmat de un băiat, care purta pe umăr un paner plin de sticle. Cum, adoratorul meu, în momentul chiar când preferința mea se oprise asupra lui, se dădu-se în lături de a purta o sarcină, care îmi ara destinată?

Aceasta mă jignì puțin, dar' îl ertai, în vederea numărului și calității beuturilor pe cari le va așeza în fața mea.

Și zărindu-mă acest isteț corpulent, care până atunci mersese încet, — asta se vedea după obrăzul seu neasudat, după gulerul seu mereu tare și după ținuta sa fără nici un reproș de adus — se grăbi să iușască pasul și avù îndrăsneala să desfacă o batistă pen- tru a-și șterge fruntea, — o frunte tot așa de uscată ca și fina lui batistă.

Mă prinse o poftă de a-mi bate joc de dânsul, dar' fui indulgentă și deja întin- deam mâna spre dânsul în semn de recu- noștință, când îndărătul meu, un sgomot de ramuri rupte sub o alergare neînfrântă și sălbatică, mă făcu să sar în sus și să întorc cu vioiciune capul.

Toate atárnă deci dela puțină osteneală și muncă chibzuită, care dacă se și face, — aduce răsplată cu mult mai mare decât cum se poate omul aștepta, și la tot cazul mai multă decât cum răsplătește pământul sâma- nat cu grâu și cu cucuruz.

Cine vorește să aibă cules bun, atât din viie cât și din poame, are datorința să caute exemple dela cei pricepuți în cultivarea ace- stui ram și întrebând să urmeze poveșelor primite. Asemenea are să urmeze și cu va- lorisarea și vinderea, și să nu se grăbească a vinde atunci când are lipsă de bani și când nu este în curat încă cu căutarea și prețul statuit de cumpărătorii cei mari dela orașe.

Din România.

Agricultura noastră în progres.

Cu cea mai mare activitate se acce- lerează înființarea și construirea noilor infirmerii comunale, de asemenea se vor înființa și zece pelagrozii; cestiunea medicinei e la ordinea zilei, nimic nu se discută decât salvarea sâteanului nostru din ignoranța în care se găsește: ordine, circulări, învățătorilor, preoților, primarilor, inspectorilor comunali, medi- cilor, etc., li-se dau cu privire la ridi- carea stărei morale și materiale a să- teanului.

Aproape în toate comunele s'au înființat bănci populare, numai și numai în ajutorul țeranilor, conferințe de cătră învățători se țin, ei își fac datorie în consecință, onor. guvern are cea mai mare dragoste de a vedea țara înflorind.

Toate sunt bune, nu sunt contra, dar' se naște întrebarea, ce se poate vedea în urmă? Oare aceste toate îl

Inebunit la ideea, că va fi întrecut de cătră protivnicul seu, acest zănatîc de Petre să rezezi în afară de tușuri și se îndrepta spre mine. Fără pălărie, cu jacheta ruptă bucăți, cravata desnodată, gâtul roșu și scâl- dat de sudoare, îmi întinse într'o largă frunză de castan, întoarsă în cornet, puțină apă. Dar' era o minune, că în cursa lui nebună, să aducă această apă fără să o răspândească sau să lase să alunece din acest păhar im- provisat! Și din tundul acestei cupe de un verde transparent, apa apărea așa de limpede, așa de proaspătă, așa de cristalină, că nu mai stătui la îndoială și o băui dintr'o în- ghițitură.

Aceste câteva picături dintr'o undă cu- rată — isvor dormind și parfumat de peta- lele de răsură, stânjiniță și mentă, care țignea strecurându-se printre stânci pe un mușchiu de catifea — îmi fură ca un dar delicios și ca prin farmec, toată setea îmi dispăru la moment.

Petre rămăsese încântat... Andrei plic- tisit, cu toată stăpânirea sa, făcu un semn băiatului de a destupa sticlele; apoi mă în-

vor învăța pe satean, cum se trăiască, cum se și cultive bine bucătica lui de pământ și cum se și economisească puținul lui avut!

Exemplu: Infirmeriile comunale ce vor fi? deocamdată o alarmă mare dela centru și în urmă vor rămânea ca simplele farmacii ce le mai avem și azi pe la primării, unde bietul satean nici doctoria care-i trebuie nu găsește!

De asemenea cu băncile populare ce se petrece?

Sateanul a luat bani cu dobândă dela bancă, la termenul stipulat de plata dobânzilor cotizații, etc., el se duce la cămătar și se împrumută spre a plăti societății.

Cu conferințele populare ce se întimplă? De câte-va ori am asistat, am rămas neimpăcat în cugetu-mi, întru cât după terminarea conferinței, auzi, pe săteni zicând:

»Hei..., Hei... d-lor nemțești, multe »mai cinștiți și ne spuneți*) dar' d-v. »faceți tot așa!... mîi da dute la el »acasă și ai să vezi că nici ca la tine »nu-i, are și el 2—3 stupi și n'are »miere să se lingă nici pe degete și »apoi ciapă și ardei cumpără și el dela »sârb, tot așa ca și noi!...«

Dacă li-se amintesc de câte un fruntaș econom, apoi ei spun: »Nea »Dumitru are parale ca apucat chiag și »apoi Lea Maria știe să mai facă cu »ciobu, cum se nu le meargă bine, mă »mir noi cum nu ne prăpădim!...«

Dacă li-se dă ca model, culturile vr'unuia din proprietarii vecini, ei spun: »Boerul are parale d'aia face, că banul »face pe om!...«

*) Ei au mare dreptate, căci a ceti și a le spune lor e ușor.

trebă, oferindu-mi un păhar fin, păharul de lux al hanului:

— Bere, orjeat (sirop cu lapte de m-gdale), grenadină (sirop de rodii), limonadă sau șampanie?

— Mulțumesc. Nu mai 'mi-e sete.

— Ce glumă! Nu cumva aceste picături de apă...

— Da... Mi-au stins cu totul setea.

— Atunci ce se fac cu atâtea sticle? întrebă dînsul, ne mai putînd să-și stăpânească umorul.

— Le veți bea.

— Dar' nici mie nu mai mi-e setel făcu dînsul, uitîndu-și, în ciuda de care era cuprins, obișnuita sa prudentă.

»Vă inchipuiți, că am intrat în han fără ca să mă gândesc a mă răcori cu ceva? De-abea putui să-mi opresc un strigăt de indignare; el băuse, pe câtă vreme eu așteptam; băuse înaintea mea! Aceasta îi explica întârzierea, dar' îi dădea pe față egoismul

Rămasei foarte atinsă de această mărturisire cinică. Petre luscă, însetat, la vederea acelor beuturi ispititoare, trecîndu-și pe furș

De la sârbii grădinari nici să mai vorbim că va învăța ceva, căci: »de... așa-i meseria!...« (zic ei). Și multe alte expresii ce te impresionează adînc, auzindu-le, căci sateanului nostru i-s necesare fapte pipăite, ear' nu zise.

Mulți, pentru a face o deosebită reclamă, în special din învățătorii — electorali — dau la lumină foite în cari scriu că, în comuna lor, sătenii s'au ridicat că fac cultură sistematică, că-și îngrijesc vitele bine, că cultivă fânețe artificiale, că Banca populară merge progresînd*) și câte alte prăpastii nu se ved scriind, toate fără absolutamente nici un rezon, (buni oratoratori!...)

Cine oare va afirma, afară de câteva comuni din jurul Capitalei, care grație numai deuseului ce-l au, s'au ocupat de creșterea vacilor de lapte, etc., putînd ast-fel să mai prospereze, — vînzînd din aceste produse, — că unele din statele noastre su înaintat în agricultură?

Dacă în apropiere de centrul țării, după cum constată și »Agricola«, se fac atâtea speculațiuni pe seama bietului țeran, dar' prin unghurile țerei ce va fi? să mai vorbim că-l va povătuți cineva din interes! nici odată...!

Învățătorul ce să facă mai întai, școală, să vadă de banca populară unde e președinte, secretar sau casar, ori să facă agricultură? D'apoi nici experiența n'o are. Cu deosebire anul acesta, toți sunt descurajați, ceea ce un om de știință, n'ar fi într'o astfel de descurajare, de asemeni și cu ceealalți funcționari, fie-care se interesează de atribuțiile ce-i incuibă mai mult.

*) Dacă se află câți-va bogătași, apoi să mărește capitalul societății și ei consideră c'au făcut progrese enorme cu satul, ceea ce nu ameliorează cătu-și de puțin soarta micilor cultivatori nevoioși.

limba-i uscată pe buzele-i arzătoare, îndrăsnî:

— Eu nu am beut nimic, simt că am o sete, care ar putea să înghită pe nedeosebite: bere, orjeat, grenadină, limonadă sau șampanie.

Și de-odată, aceea mărturisire îmi paru atât atingătoare, că tremurînd de mulțumire, umplui însami paharul din tot ceea-ce cerea.

Și întorcîndu-ne spre parc, corpulentul și m-titelul agent de schimb rămase tăcut, nici drăcosul cela de artist nu îndrăsnî să mă întrebe, căci era puțin cherchelit și să temea de limba d-sale. Așa că avui timpul să mă gândesc asupra celor ce să întîmplaseră!

Și luai o hotărîre foarte netedă și răsgîndită, că la întoarcere, cu ocazia sărutării pe care bunicul aștepta să i-o dau pe peron, îi șoptii la ureche:

— S'a făcut, bunul meu papa! Mica împrăjurare s'a ivit și am ales: Andrei va rămânea agentul nostru de schimb... dar' Petre va fi bărbatul meu.

Oare în așa mod agricultura noastră va merge spre progres?

Nimeni nu-și dă socoteală, cum și în ce mod, ce soluție se ia; cu ordine, circulări, nu se va mai ajunge nici-odată la țelul dorit, căci tot negru pe alb va rămâne.

Singura și frumoasa operă începută, în anii precedenți de unul din fruntașii fostului partid politic (pe atunci la domenii), avea să fie ultima perfecție a armei de biruirea ignoranței ce predomină populația rurală și ridicarea nivelului agriculturii, cum și a economiei rurale ceea operă care consistă în înființarea de ferme model țărănești, într'o rază de câteva comuni, conduse de oameni speciali, care de sigur puteau să infiltreze printre săteni gustul de adevărat agricultor și bun econom. Aici nu mai era nici o obiecțiune de făcut din partea streinilor, de oare-ce cel ce conducea ferma nu era ca dl proprietar cu avere mare, nu era sârb, nu avea leafă ca învățătorii și alți slujbași propoveditori și deci urma ca imediat țărănul să se convingă, că din puțin se face mult, că casa trebuie îngrijită, câmpul, grădina, pomii, sănătatea lui, etc.

Atunci nu s'ar mai fi văzut prin cârciumi în totdeauna, căci ocupația nu-i va fi dat timp și deci n'ar mai fi bolnavi, fiind-că ar munci, mânca, odihni cumpătat, potrivit exemplelor luate; tocmai aici e și punctul pe care-l atinge starea de sănătate a lor.

Aceasta se poate foarte bine explica cum bulgarii grădinari nu frecventează cârciumile fiind ocupați cu munca și cum ei nu sunt așa bolnăvicioși de-și muncesc foarte mult. Dar' cu venirea actualului guvern, a fost lăsat totul în amărîre și așa va zăcea — căci așa merge la noi — până când se va vedea că nu în felul cum s'a alarmat toată țara se va ameliora starea populației rurale, sau »progres în agricultură«, ci numai în modul arătat mai sus.

Poate că ni-se va zice că n'avem oameni formați în această specialitate, atunci instituțiunile noastre agricole, pentru ce mai există? pentru ce se mai dă la lumină atâția absolvenți? ori numai a ne mândri cu ele? ori învățătorii și preoții, pe lângă profesiile ce ocupă, sunt și desăvârșiți agricultori?!

(«Câmpul»)

Dîm. D. Ionescu.

Domeniul Coroanei la Expoziția agrară.

În ziua de 20 August a. c., am vizitat Expoziția agrară. De-și multe din paviloane erau neterminat, deși alte multe foarte incomplet aranjate, totuși încă de pe atunci se putea vedea

că această expoziție, va fi foarte interesantă, grație activității și priceperii comitetului organizator.

Domeniul coroanei ocupă un loc de frunte în aceasta expoziție. Pavilionul său este unul dintre cele arătoare, mai cu gust aranjate, grație inspirației fericite a d-lui inginer silvicultor A. Oneanu, și în același timp cel mai bogat și mai variat din toate celelalte.

Pe cât îmi permite îngăduitoarea ospitalitate a acestei reviste, voi căuta a face o mică dare de samă asupra lucrurilor expuse în acest frumos pavilion.

Ori-ce laudă e de prisos: multele și variatele obiecte expuse vorbesc în estul de zelul și priceperea ce domnește în această instituție.

Ceia ce uimește de sigur pe vizitatorul cunoscător, e timpul relativ scurt, în care s'a putut face atâta progres, atât în ceea ce privește agricultura cu ramurile ei, cât și industria casnică; căci multe din domenii erau arendate și căutarea în regie nu a început de cât de abia câțiva ani.

Intre recompensele și medaliele obținute deja până acum de acest Domeniu, putem cita: *Grand Prix la Expozițiunea franceză din 1900: medalia de aur; diplomă dionoare și medalie de colaborator la expoziția științifică din țară* etc. etc

Agricultura.

E reprezentată de toate domeniile. Aci se pot vedea cele mai bune semințe de cereale, arătând proveniența, producțiunea la hectar și întinderea cultivată astfel;

Grâu cu varietățile: — Grâu de Banat, producțiunea 18 hlitri la hectar, greutatea unui hectolitri 82 kgr.

Grâu de Mold. producțiunea 12 hlitri la hectar, greutatea unui hectolitri 80 kgr.

Grâu Bălan, producțiunea 15 hlitri la hectar greutatea unui hectolitri 81 kgr.

Grâu Shiriffs square-head Wheat, 10 hlitri la hectar, greutatea unui hectolitru 74 kgr.

Orz. Orzoaică. — Orz comun, producțiunea 8 hlitri la hecr, greutatea unui hectolitru 63 kgr.

Orzoaică Hanna Pedigré, 10 hlitri la hectar, greutatea unui hectolitru 71.

Ovės. — Ovės comun, producțiunea 12 hlitri la hectar, greutatea unui hectolitru 40 kgr.

Ovės Ligago, producțiunea 16 hlitri la hectar, greutatea unui hectolitru 51 kgr.

Porumb cu varietățile: românesc, portocaliu, dinte de cal, cincuantin, alciut etc.

Fasole cu varietățile: oloagă, pe arac și soia.

Mazăre cu varietățile: verde, comună și Folger.

In cu varietățile: Comun și de Riga. *Rapiță* cu varietățile: comună și belgiană.

Dintre furagere sunt expuse semințe de trifoi, mazărice, stecle de nutreț, lucernă, mei, etc.

Domeniul Gherghița expune rădăcina unei lucerne care are lungimea de 4 m. 20.

Cânepa și Inul sunt cultivate pentru a face materia primă necesară fabricelor de frângherie dela Cocioc și Dobrovăț.

Cultura albinelor se face mai la toate domeniile; însă domeniul Cocioc i-se cuvine primul loc. Intre produsele acestei culturi se poate vedea, afară de ceară albă și galbină, diferite specialități de mere după recoalta polenului de către albine ca: miere de salcân; de soc, miere acră, oțet de miere, apoi licoare de vișine făcută cu miere; licoare de smeură, ismă; portocale; vin de vișine, de mure etc.

Viermi de mătase se cresc pe domeniile: Segarcea, Cocioc, Gherghița și Bicz. Produsele expuse: gogoși și bo-rangic alb și galben.

(Va urma).

Războiul ruso-japonez.

Situația în Mandjuria.

După știrile din urmă, Japonezii, cari au început să înainteze acum vr'o două săptămâni spre Mukden, merg înainte foarte încet, și grosul trupelor lor se află tot acolo unde se afla la 15 Sept. Avangardele lor însă sunt în contact continuu cu avangardele Rușilor spre sud dela fluviul Hun. Nu trece zi în care să nu se dea câte-o cionire.

»Times« din Londra află din Tokio, că la fluviul Hun nu se află decât două divisiuni rusești, ear' 4 divisiuni sunt în Mukden. Cealaltă parte a trupelor lui Kuropatkin s'ar fi retras la Tienling, unde Rușii lucrează la fortificare pozițiilor lor de luptă. Grosul trupelor japoneze se găsește cam la 20 miluri spre nord de Liaoyang.

»Tageblatt« din Berlin află din Mukden, că starea sănătății trupelor rusești e bună. Singuraticile batalioane sunt azi mai tari ca la Liaoyang. Armata întreagă se află sub comanda supremă a lui Kuropatkin Japonezii se întăresc cu șanțuri și la Liaoyang și Hayciöng arangiază cuartie de eamnă.

Asediarea Port-Arthurului. — *Lupte crâncene.*

Agenția »Reuter« primește din Cifu următoare telegramă: Cu ocașiunea ultimului asalt contra Port-Arthurului, Japonezii au atacat de repețite-

ori colina Cărbunelui, foarte importantă pentru Ruși. La 22 Septembrie Japonezii au ocupat această poziție. Deoarece recucerirea ei de către Ruși ar fi fost un lucru foarte cutezat, generalul Stössel n'a voit să dea ordin pentru aceasta, ci a invitat numai pe cei-ce voiesc să ia parte la atacul acesta. Toți, cari au fost întrebați, s'au declarat de gata a intra în foc. Oficereii și soldații s'au înarmat cu granate ce se pot arunca cu mâna. După o teribilă luptă li-a succedat Rușilor a isgoni pe Japonezi din toate pozițiile. Rușii afirmă că în cele 4 zile de luptă, pierderile Japonezilor au fost de 10.000. Generalul Stössel a dat un manifest, în care mulțumește lui Dumnezeu și eroicilor apărători, pentru respingerea asalturilor inamicului.

Ziarele din Londra publică următoarea telegramă cu data de 3 Octombrie: Eri au sosit la Cifu 80 de Chinesi din Port-Arthur. Ei afirmă, că atacul dela 26 Septembrie al Japonezilor contra fortăreței s'a sfârșit cu enorme pierderi japoneze. Au căzut cel puțin 50,000 de oameni. Auptele au fost nespuse de sălbetice. Japonezi au dat navală până și contra baionetelor rusești, așa că se luptau piept la piept. Șanțurile sau umplut de cadavre. Japonezi însă furioși, au atacat din nou și de trei ori au repetat asaltul, ajungând până sub zidurile rusești, însă gloanțele ce cădeau ca ploaia i-au nimicit aproape pe toți. Japonezii au mai desfășurat o înverșunată rezistență la o redută, dar' au trebuit să se retragă în urma focului ucizător al Rușilor.

Eată acum ce se mai anunță din Londra: Despre luptele dela Port-Arthur sosesc amănunte înfiorătoare. Se afirmă că la 22 Septembrie când Rușii au făcut o erupțiune din fortăreață, s'a desfășurat o luptă așa de turbată între dușmani, încât dintr'un regiment japonez n'a rămas aproape nici un om; 4000 de Japonezi au căzut. Un batalion japonez, care lupta în vale, a fost topit până la ultimul om de către Ruși. Un al doilea batalion a fost strimtorat în șanțuri și a fost măcelărit. Un al treilea batalion a fost gonit în rețele de sîrmă electrică și a fost pustiit total.

Un raport al generalului Stössel.

Generalul Stössel a adresat Țarului următorul raport telegrafic despre luptele cele mari dela Port-Arthur:

»23 Septembrie: Sunt fericit de a putea raporta Majestății Voastre, că atacurile ce Japonezii le-au dat timp de patru zile contra fortăreței au fost respinse cu pierderi enorme pentru inimic, grație eroismului trupelor. Din ziua de 17 Sept. până în dimineața zilei de 23 Sept., inimicul a bombardat cu putere liniile noastre de apărare și au dat asalturi pe forturile dela nord și dela vest ale fortăreței și contra fortificațiilor de campanie înaintate. Toate aceste atacuri repetate și neîncetate au fost respinse. Mai

rămăsese în mâinile inamicului numai două redute de campanie dela Templu și la rezervorii, cari încă au fost cu totul distruse prin ghiulelele explosive. Japonezii au fost distrusi deja rezervoriile. Ultimul *asalt dela muntele Inalt Iam respins azidimineață la orele 5.* Inimicul ocupase deja acolo pozițiunile blindate pe muntele Inalt și așezară tunuri-revolvere cu cari mitraliau pe ale noastre. Locotenentul Podgorsky a fost trimis în acel loc de general Kondracenko, locotenentul având cu el vânători și soldați de geniu comandați de un colonel, au aruncat, după indicația colonelului Irmann, în părțile blindate ale pozițiunii bombe încărcate cu piroxilina și le deteără foc, Japonezii luară fuga cuprinși de groază și de panică. Căpitanul Sycew îi urmări cu vânătorii sei. Colonelul Irmann, care a condus acțiunea aceasta, arată că locotenentul Podgorsky este principalul autor al completei evacuări a muntelui Inalt de către inimic. *Japonezii perdură mai mult de 10.000 oameni.* Toți soldații noștri s'au distins în aceste lupte, în deosebi însă generalul Kondracenko, colonelul Irmann, generalul Sycew și locotenentul Podgorsky. Trupele au combătut cu eroism, mai ales oamenii regimentului 5, cari conduși de dorința, ca acest bastion al Rusiei în Extremul Orient să-l apere până la ultima picătură de sânge

30 Septembrie. După sângeroasele asalturi dela 19—23 Septembrie orașul s'a bucurat de liniște relativă. Actualmente inimicul lucrează cu activitate și înaintează încet. Bombardarea continuă contra forturilor și a interiorului fortăreței. Trupele garnisoanei tac dese eșiri. Spiritul trupelor continuă a fi răsunător. Răniții însănătoșiți trec zilnic în rândurile luptătorilor. Rugăm pe Dumnezeu ca nouă să ne dea victoria, ear' Maj. Voastre sănătate.

O știre telegrafică venită prin Londra anunță, că flota rusă a eșit din port în largul mării și s'a încurcat în luptă cu flota admiralului Togo. Resultatul luptei navale nu e cunoscut.

NOUȚĂȚI

Plecarea regelui Carol la București. Sâmbăta a plecat din Viena la București regele Carol, regina Elisabeta și micul principe Carol. La gară a fost de față și ambasadorul german contele Wedel. Regele Carol și regina au invitat pe contele Wedel să mai vină odată la București, ca să vadă dezvoltarea orașului. Contele Wedel a fost la 1877 în România și a luat parte la războiul ruso-româno-turc. Înainte de plecare regina Elisabeta a României a depus o cunună pompoasă pe mormântul împărătesei-regine Elisabeta, cu inscripția: »Ție care nu mai suferi«.

Duminecă după amiază, cu trenul accelerat au trecut prin gara Brașov. Pe peronul gării se aduna public mult în speranța, că va putea vedea pe suveranii României. Ferestrele vagonului regal însă erau perdeluite, numai la una din ferestri perdeaua era ridicată cât e latul palmei. Pe aici se putea zări părul regelui despărțit cu cărare. Unii dintre cei de față se ridicau în vârful degetelor să vadă măcar fruntea și ochii — dar n'a fost cu puțință. Alături însă fereastra era lăsată în jos și în fereastră stetea răzmat în coate prințisorul Carol în costum albăstru de marinar. Era cu capul descoperit și se uita cu ochii lui inteligenți la cei adunați pe peron. Afară de vagonul salon, în care se afla familia regală, mai era un vagon

pentru suită. După oprirea de câteva minute, trenul a plecat spre Predeal. În momentul plecării un puternic »Să trăiască« a izbucnit din pepturile publicului.

Scăpat din temniță. Dl. I. Moța implinindu-și pedeapsa de 2 luni temniță la Cluj pentru articolul »A murit Matia și cu el dreptatea«, s'a reîntors la Orăștie.

Invitare. Românii din Hunedoara invită la concertul dat de corul »Rennionii femeilor române« din privilegiul »adunării despărțământului »Asociațiunii«, ce se va ține la Duminecă în 9 Oct. st. n. 1904, în sala hot. »Hunyadi Várhoz« din Hunedoara. Inceputul concertului precis la 7¹/₂ ore seara. Adunarea desp. »Asociațiunii« se ține în aceeași zi, înainte de amiază, în biserica gr.-or. după sf. liturgie. După adunare banchet. Venitul curat se împarte între »Asociațiune« și școala română din Hunedoara. Suprasolviri marinoase se vor cuita publice.

Program: 1. »Ce faci Ioană« de G. Dima, cor mixt. 2. »La icoană« de A. Vlăduța, declamată de d-na Elisabeta Ciontea. 3. Măș mărta« de T. Popoviciu, cor mixt. 4. »Mândruțică dela munte« de G. Stephanescu, solo de bariton. 5. »Sărmană frunză« de G. Dima, cor mixt. 6. Nu-i dreptate« de G. Dima, cor mixt. — După concert dans până 'n zori.

Necrolog. Cu inima frântă de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoscuților, că neuitata noastră mamă, soră și mătușă Ana Adamoviciu, proprietară în Bobâlna și-a dat nobilul seu suflet în mâinile Creatorului, împărțită fiind cu sf. Taine, Joi în 6 Octombrie 1904. Rămășițele pământeste se vor așeza spre vecinica odihnă, Sâmbăta în 8 Octombrie 1904, la 2 ore d. a., în cimiterul bisericii gr.-or. din Bobâlna. Bobâlna, la 6 Octombrie 1904. Rugați-vă pentru dânsa! Jalnica familie.

2000 cor. plătesc același, care poate dovedi, că atestatele publice la care mă provoc nu sunt adevărate. Fiecărui îi stă în drept, ca să vină în persoană și să privească în original. Din toate părțile societății stau la dispoziție scrisori de mulțumită, precum este și următoarea, primită cu data de 16 Martie.

Dlul Albert Müller în Budapesta, V., Vadász utca 42/G. Nainte cu 5 ani, mi-am procurat o cruce dublă electro-magnetică R. B. Nr. 86967, pentru care Vă mulțumesc de nenumărate ori, de-oare-ce, mulțumesc lui Dumnezeu, mi-a ajutat și m'a vindecat de durerile mari ce le-am avut la inimă. Vă rog să îmi mai trimiteți o cruce. Cu toată stima Iohan Orahtsik în Podolin. Cine suferă de astmă, reumatism și podagră să-și comande crucea aceasta.

Un om de 110 ani. Mihail Pantea agricultor din Câmpeni a murit Sâmbăta trecută în etate de 110 ani. Înainte de moarte a fost văzut umblând călare și a făcut chiar la cârcimă un chef. Pantea a avut în viața lui 7 neveste, dela cari i-s'au născut 25 copii. Trăiesc 9. Toată viața lui n'a fumat, beuturica însă îi plăcea.

Lupta cu un nebun. În Vârșet s'a întâmplat Vineri un caz senzațional. Un țeran român cu numele G. Drăghia, căruia i-se vându-se averea, a înebunit și ducându-se

la gară s'a suit într'un vagon să meargă la Timșoara. Neavând bilet țeranul a fost somat să se dea jos. Drăghia însă nu a vrut să urmeze somația și scoțând un revolver a împușcat doi poliști. Vagonul a fost scos de pe linie și dus în remisa de vagoane, unde țeranul a stat dela orele 5 dimineața până la amiază, împușcând încă un impiegat care a avut curajul să intre la el. În sfârșit s'a hotărât să easă de bunăvoie și atunci jendarmi luându-l în urmărire, l'au împușcat.

Ciocnire de trenuri. Trenul de marfă nr. 710 ce venea dela Galați, s'a ciocnit la 1 Oct. în stațiunea Barboș cu un alt tren de marfă. Zece vagoane au fost zdrobite și un mașinist grav rănit. Doi frânari au primit leziuni mai ușoare. Pagubele se urcă la 50 mii lei. Causa ciocnirii a fost că s'a dat signal fals.

Ciocnire între Greci și Bulgari. Să telegrafează din Salonic, că lângă satul Tzango în districtul Vodena, s'a dat luptă între o bandă de Greci macedoneni și comitagi bulgari. Doi greci au fost uciși și 5 răniți. 9 bulgari au fost uciși și 15 răniți. Acești răniți au fost făcuți prizonieri de banda grecească. Comitagi bulgari, spre a-și răbuna de a aceasta, au năvălit în satele Griva și Waravița și au răpit șapte notabili greci pe cari i-au torturat oribil, scoțându-le dinții și ochii, tăindu-le urechile și nasurile. Toți acești notabili au murit. Doi alți notabili greci din localitatea Prokassa au fost de asemenea răpiți și nu se știe nimic de soartea lor. Pe lângă satele Klibessi și Grawitza au apărut nouă bande grecești.

Multe scrisori de mulțumită, pe care dl Albert Müller le primește zilnic, dovedesc că crucea dublă electro-magnetică, R. B. Nr. 86967 inventată de d-sa, este de un efect neîntrecut. Din cele multe lasăm să urmeze următoarea: Rudersdorf, 19 Februarie. Prea onor. dle Müller! Crucea dublă electro-magnetică R. B. Nr. 86967, care am procurat-o de curând pentru cumnatul meu Carl Weber, a avut un efect uimitor. Deja la câteva zile, bolnavul s'a simțit mai bine, resuflare i-s'a ușurat și doarme ușor. Vă rog a-mi trimite îndată 2 aparate, unul pentru mine și unul pentru femeia mea, cu rambursă. Vă fac totodată cunoscut, că în curând voi procura și pentru domni K, B. și Pf. câte un aparat. Cu toată stima Mathias Schrei, proprietar în Rudersdorf nr. 175 (Ungaria). Un astfel de aparat costă 6 cor. și se poate procura numai dela dl Albert Müller, Budapesta, V. Vadász utca 42/G.

Redactor-responsabil: George Suciu.

Pentru 5 coroane

trimit 4¹/₂ kilograme (c. a. 50 bucăți) puțin deteriorat dar' fin

SĂPUN DE TOALETĂ

ales frumos, de rose, crin, iorgovan, viorele, resedă, iasmin și lăcrămioare. — Pe lângă trimiterea înainte a sumei sau cu rambursă trimite:

Alexandru D. Scheffer
Budapesta, VIII. str. Bezerédi nr. 3.

Nr. 494—1904

(252) 1—1

adm.

Publicare de licitație.

Subscrișii prin aceasta aducem la cunoștință publică, că în 19 Octomvrie n. 1904 a. amiazi la 10 ore, la oficiul notarial din Cebea se va da în arândă prin licitație publică două cârcime comunale a comunei Cebea ca corp moral pe 3 ani, începând dela 1 Ianuarie st. n. 1905 până în 31 Decemvrie st. n. 1907.

1-ia de sub nr. 1, care stă din 4 chilii, o culină, o pivniță, 2 chilii pentru boltă și alte edificii economice, împreună cu cuglăria aparținătoare la această cârcimă.

2-ua de sub nr. 344, care stă din două chilii, o pivniță și alte edificii economice, și așa numită cârcima la „Spini”

Prețul strigării:

La cea de sub Nrul 1, anual 600 cor.; ear
La cea de sub Nrul 344, anual 200 coroane.

Deci sunt provocați toți aceia, care au voie a licita pe aceste cârcime, ca oferturile în scris și provăzute cu un vadiu corăspunzător prețului strigării, adică 10% deosebit pe cea de sub Nrul 1, și deosebit pe cea de sub Nrul 2, până la începerea licitației se și-le înainteze subscrisei antiste comunale, cu atât mai vartos, fiindcă după începerea licitației ofertele ce se vor mai înainta, nu se iau în considerare.

Condițiunile de licitare în orele oficioase se pot privi la oficiul notarial din Cebea.

Antistia comunala:

Dat Cebea la 1 Octomvrie st. n. 1904.

Pap Károly mp., (L. S.) Dragusa Lázár mp.,
notariu. jude.

(251)

NOUL

1—4

atelier artistic de fotografie s'a deschis
in casele dlui Hermann,
lângă Hotelul „Central”.

Corăspunde tuturor pretensiunilor moderne, fiind adjustat complet, pentru fotografarea copiilor este specialist. Pregătește cu prețurile cele mai moderate portrete de vizită, cabinet, makart, boduare, până la mărimea naturală.

6 bucați portrete pe cartă
de corespondență cu 2 cor.

Recomandându-mă onoratului public și rugându-mă de binevoitorul sprigin rămân cu toată stima * * * * *

MENCZER JÓZSEF fotograf în CRĂȘTIE
(Lângă Hotel Central).

!!Noroc deosebit la Török!!

De neîntrecut

este norocul, care favorisează colecturile noastre principale.

Mai mult de 17 milioane cor. am plătit
în scurt timp, mușterilor nostri. Singur în timpul din urmă

cele mai mari câștiguri.

Având deci loteria aceasta cele mai multe șanse de câștig dintre toate loteriile din lume, îndemnăm pe fiecare ca dela acesta să-și procure losurile. — In a 15-a loterie de clasă reg. ung. se vor trage din nou din

110.000 losuri 55.000

cu câștig în bani. In total se vor sorti în curs de 5 luni enorma sumă de

14 Millionen 459.000 Kronen

in ca. 5 Monaten verloost.

Der grösste Gewinn beträgt im glücklichsten Falle:

1,000.000 Kronen.

Speciell 1 Prämie mit 600.000, 1 Gewinn à 400.000.

1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à

80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000,

1 à 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000,

8 à 15.000, 36 à 10.000, und noch viele andere;

zusammen 55.000 Gewinne und Prämie im Betrage von

Kronen 14,459.000.

Costul losurilor originale de clasa I. este:

pentru o optime ($\frac{1}{8}$) fl. -75 sau cor. 150 pentru un pătr. ($\frac{1}{4}$) fl. 150 sau cor. 3—„ o jumăt. ($\frac{1}{2}$) „ 3— „ 6— „ 1 întreg ($\frac{1}{1}$) „ 6— „ 12—

și se trimite cu ramburs sau în urma trimiterii anticipată a banilor.

= Planurile oficiale se trimit gratis. =

Cererile pentru losuri originale rugăm a le face cu încredere până în

24 Octomvrie a. a. e. la

A. TÖRÖK & Co.

Cassă de bancă în Budapesta.

Cel mai mare debitant al Ungariei în loteria de clasă.

Secțiunile loterie de clasă a colecturei noastre principale sunt:

Centrala: Theresienring 46/a.

2. filială: Museumring 11.

1. filială: Vaitznering 4.

3. filială: Elisabethring 34.

Scrisoare de comandă: a se tăia. Dlor A. Török & Comp. prim-colectorii, Budapesta.

Vă rog a-mi trimite.....losuri originale de clasă I. a loteriei de clasă reg. ung. privilegiate, dimpreună cu planul oficial. (250) 1—6

Suma de coroane..... { este a se ridica prin ramburs } ce nu convine rugăm a șterge.
{ urmează prin mandat postal. }Adresa
exactă

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curtii Regale în BUDA-PESTA.

Cancelaria și depositole: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrassy 23.

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

(139)

38—52

A N U N Ţ

Aduc la cunoştinţa onoratului public din Orăştie şi jur, că

Sâmbătă în 1 Octombrie n. a. o.
am redeschis

Băile de vane şi aburi

din Orăştie str. Faurilor nr. 8.

Din nou arangiate după regulile igienice, cu gust şi deplină curăţenie, serviciul prompt.

Scalde de aburi, pentru domni se pot lua: Mercuria şi Sâmbăta d. a. dela 2—8 ore. Duminecă a. m. dela 8—11 ore, d. a. dela 2—6 numai cu 50 fil

Scalde de aburi, pentru dame se pot lua: Marţi şi Joi d. a. dela 2—8 ore.

Scalde de vane se pot lua în toată ziua dela 6 ore a. m. până la 8 ore seara.

PREŢURILE DE SCALDĂ:

1 scaldă de aburi 1 cor., pentru şcolari 80 fil., 1 scaldă de vană 80 fil., 12 scalde de aburi în abonament 10 cor. 12 scalde de vane în abonament 8 cor.

Rugându-mă pentru frecventare cât de desă, semnez, cu distinsă stimă

(247) 4—6 **S. BIRTLER.**

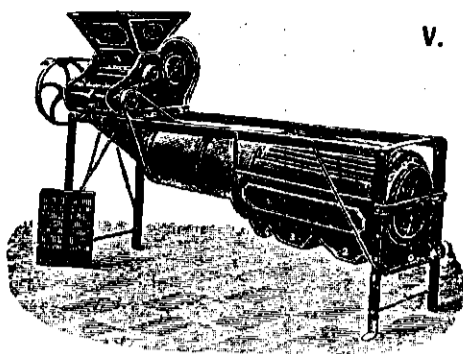
CUMPENE

pentru **comerţiu, industrie** şi **economie** solid şi exact lucrate, ofere spre cumpărare I-ma Fabrică de Cumpene Transilvană

VICTOR HESS Sibiu (N.-Szeben)

La cerere se trimite catalog (228) 36—52 *ilustrat gratuit şi francat.*

CAROL F. JICKELI, Sibiu (Nagy-Szeben).

v.

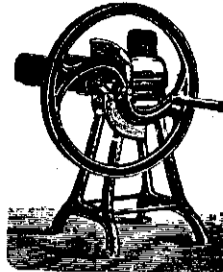
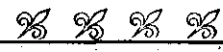
TRIOARE

Tăetoare de pae ***

*** Tăetoare de napi

Cuţite pentru tăiat pae

(141) 38—52

~~~~~ Toate acestea se află de vânzare la firma sus numită, dela care — la cerere — se poate căpăta informaţiuni şi preţ-curent gratuit. ~~~~~

BANI

Fără spese anticipate!

Imprumut de bani cu amortisare

de **4%**

dela instituttele de bani de primul rang din Budapesta şi străinătate, până la $\frac{3}{4}$ a valorii realităţilor intabulate la locul I. şi II. cu amortisare dela 15—65 ani.

Credit personal! Pentru preoţi, militari, oficianţi de stat şi privaţi, negustori, industriaşi, cu şi fără

giranti pe termin de 1—15 ani; **acurateţă, coulanterie şi discreţiune.**

Convertire de datorii la bănci şi privaţi.

Noi redactăm şi dăm explicaţiuni amănunţite despre diferite întreprinderi vechi şi noi, prin organe autorizate dăm opiniiu tehnice şi geologice de experţi şi executăm şi finanţarea acestor feliu de întreprinderi.

(249) Prefacem întreprinderi existente în societăţi pe acţii etc. 1—26

MELLER LAJOS és Társa **Budapest, VI., Teréz-körut 32.** (Firmă improtocolată judecătoreşte).

„MINERVA“

INSTITUT TIPOGRAFIC, SOCIETATE PE ACŢII ÎN ORĂŞTIE

ACTIVA	CONTUL BILANŢULUI		PASIVA	C.	f.
	C.	f.			
Cassa în numărar	165	29	Capital social	10.000	—
Invent. Tipografiei 11.105.16			Fondul de rezervă	2978	11
după amortisare 1110.51	9994	65	Dividende neridicate	583	—
Invent. Mobiliarului 1251.19			Creditori	1838	13
după amortisare 62.55	1188	64	Profit curat	206	64
Debitori	4257	30			
	15.605	88		15.605	88

Orăştie, la 30 Iunie 1904.

Vasile Domşa m. p., Dr. Silviu Moldovan m. p., Dr. George Dablesiu m. p.,
director. prov.s. preşedinte. membru în direcţiune.

Bilanţul present s'a revidat şi s'a aflat în ordine.

Comitetul de supraveghiere:

George Brassai m. p. George Baciu m. p. Petru Belei m. p.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

vindecă şi înviorază

Deosebită atenţiune

rării, că acest aparat

(190) de 20

Nu e mijloc secret.

pe lângă garanţie.

e a se da împreju-

vindecă boale vechi

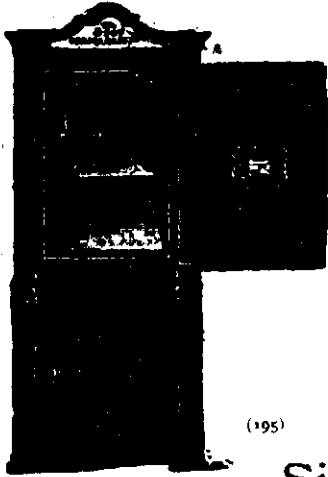
de ani 37—

Aparatul acesta vindecă şi foloseşte contra durerilor de cap şi dinţi, migrene, neuralgie, împedecarea circulaţiunii sângelui, anemie, ameţeli, şiuături de ureche, bătaie de inimă, sgârçiuiri de inimă, asma, ausul greu, sgârçiuiri de stomac, lipsa poştiei de mâncare, răceală la mâni şi la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influenza, insomnie, epilepsia, circulaţia neregulată a sângelui şi multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. In cancelaria mea se află atestate încurse din toate părţile lumii, cari prefuesc cu mulţămire invenţiunea mea şi ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atenţiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deoarece-ce „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât şi în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, aprăţiat şi cercetat. Deja estinătatea crucii mele electro-magnetiche o recomandă indeosebi.

Preţul aparatului mare e 6 cor. Preţul aparatului mic e 4 cor.
folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii şi femei de constituţie foarte slabă.

Expediţie din centru şi locul de vânzare pentru ţeară şi străinătate e:
MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colţul strada Kálmán.

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spagerii

pentru păstrat bani,
registre și documente în toate
mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică
transilvană privilegiată ces. și
reg. de casse de fer și oțel

alui

R. ÖSZY

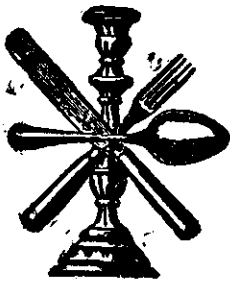
Sibiu — Nagyszeben

Strada Dumbrăvii Nr. 3.

Strada Bruckenthal Nr. 5.

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

Cumpănă de gospodărie gratis.

Trimit cu prețuri proverbial de
eftine din magazinul meu, peste mē-
sură asortat, *mărfurile mele de*
argint de Mexico renumite și plă-
cute prețutindenea pentru bunătatea
lor excelentă și anume: 6 bucăți cu-
țite de masă de argint de Mexico,
6 buc. furculițe de argint de Mexico,
6 buc. linguri de argint de Mexico,
12 buc. lingurițe de argint de Mexico

pentru cafea, 6 buc. excelente cuțite pentru dessert, 6 buc.
excelente furculițe pentru dessert, 1 lingură de argint de
Mexico pentru scos supă, 1 lingură de argint pentru scos
lapte, 2 bucăți sfesnice de masă elegante, pentru salon.

46 buc. laolaltă **fl. 6.50.** numai

Fiecare cumpărător primește, afară de aceste, în dar
o cumpănă de gospodărie, care poate suporta 12½ k'g.
și care funcționează corect, despre ce ofer deplină garanță.
Cumpănă o primește cumpărătorul absolut gratis.
Argintul de Mexico este un metal absolut alb (și în-
launtru) pentru a cărui durabilitate și excelentă calitate
ofer garanță pe 25 ani. Expedarea se face trimițând
suma înainte sau cu rambursă din magazinul european.

Un aparat american bun pentru fertul grabnic
și o cumpănă de casă, gratuită.

(246) **ALEXANDRU D. SCHEFFER** 4-52
Budapesta, VIII. Strada Bezerédi, numărul 3.

Crucea ori steaua electro-magnetică dublă.

D. R. G. M. Nr. 88.503.

Aparatul acesta vin-
lângă garanță: reuma,
insomnia, epilepsia, ner-
tit, clorosa, durerea de
tență, influență, precum
nervi. Bolnavul cel-
decurs de 44 zile, în întoarcem banii imediat. Celui-
ce nu-i mai ajută nimic, să încerce cu aparatul meu; căci sunt
convins despre efectul sigur al aparatului meu.

decă și recreează pe
asthma (respirația grea),
vositatea, lipsa de ape-
dintți, migrena, impo-
și tot felul de boale de
nu se poate vindeca în

Prețul unui aparat mare 6 cor. Prețul unui aparat mic 4 cor.

a se folosi
la boale de nervi cronice.

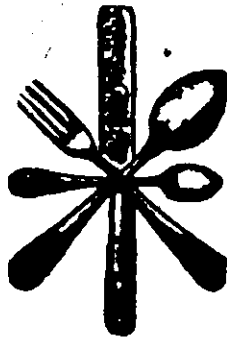
a se folosi
la boale mai ușoare.

Comandele le îndeplinește în patrie și stăinătate:

(246) **ALEXANDRU D. SCHEFFER** 4-52
Budapesta, VIII. Strada Bezerédi, numărul 3.

Cumpărare ocațională!

32 bucăți numai 6 fl.

În urma prea marelui deposit al unei
fabrici de obiecte de metal, sunt încre-
dunțat să vînd marfa acesteia în prețul cu
care se face. Spedez dară, până când de-
positul sustă, contra ramburs:

6 bucăți linguri de supă din cel mai
fin argint de gloria, 6 furcuțe (furcuța
într-o bucată) din cel mai fin argint de
gloria, 6 cuțite din cel mai fin argint de
gloria, 12 lingurițe de cafea din cel mai
fin argint de gloria; 1 sitiță de străcurat

laptele și 1 sitiță de străcurat supă. — 32 bucăți cari
costă numai 6 fl., toate noue și bune și frumos poleite.
Acestea mai de mult au costat 25 fl.

Argintul de gloria este un metal cu totul alb, care se
înlocuiește cu cel mai scump argint, și ca unul fiecare să fie
convins despre adevăr, mă oblig a remite banii numai de
cât dacă marfa nu ar conveni. — Garnitura e cel mai potri-
vit dar de cununie, și nu trebuie să lipsească din nici o casă.

Singur expeditor este: **Iosif Auffenberg's Centrale**

(226) 38-52

Budapesta VI., Strada Próféta nr. 5.

Comandele se trimit spedând banii înainte sau contra ramburs.

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere de credit stă în legătură
cu cele mai mari bănci din țeară și exoperează

împrumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cu cele mai ieftine interese,
și anume pe termen de 10-70 ani cu 2% - 5%.

Credit personal cu giranți și obligație pe 5-10 ani
La funcționari de stat, comitat și oraș, precum și la oficeri,
credit simplu și fără giranți, pe salare dela K. 1800 mai sus.

La dorință servim cu informațiuni, rugând marcă postală.

(230) **„PECUNIA“** întreprindere de credit, 38-52
Sibiu (Nagyszeben) Strada Poplăcii nr. 27.

Nou!

Lampă electrică de busunar

cu mecanism american
indispensabilă pentru ori-ce economie casnică.

Să poate purta și în busunar,
e durabilă, comodă și corăspunzătoare.

La fiecare e de ăpsă pentru
luminarea chăliilor, treptelor, ambitelor
și localităților laterale.

Pentru oficeri la exerciții, pădurarilor și
vânitorilor pentru serviciu de noapte e
tare acomodată; pentru turiști sunt in-
dispensabile, pentru medicii și moașe cu
ocasiunea vizitelor de noapte. În fabrice,

meri, pivnițe și deposite unde se păstrează materii explosive,
sunt de mare însemnătate, pentru călători ce sosesc noaptea
sunt neprețuite. Pentru econoame este o bucurie. Nu sunt în
urma ei picături de lumină pe padiment și covoare. Pe pro-
prietari și economi îi păzește de atacuri și foc; cu aceasta te
poți suă și noaptea în pod unde se păstrează nutrețul. — E
sigură contra focului. Se poate folosi de mai multe mii de
ori și dacă cu timpul arde stratul, pentru 1 coroană 20 fileri
subministrăm altul nou. **Prețul 4 coroane.**

Cu reflector și linte măritoare executată foarte fin 5 cor.

Strat de rezervă 1 cor. 20 fl.

(227)

Se trimit cu rambursă de

38-52

Stabilimentul Central alui **IOSIF AUFFENBERG**
BUDAPEST, Strada Próféta 5.